

Eierstyring og selskapsledelse i Akershus Energi

Innhold

1	Bakgrunn og motivasjon for eierstyring og selskapsledelse i Akershus Energi	2
2	Virksomhetens formål og vedtekter	3
3	Selskapskapital og utbytte	3
4	Aksjetransaksjoner	4
5	Generalforsamling	4
6	Styringsmodell for konsernet	5
6.1	Styrets sammensetning	5
6.2	Styrets ansvar og oppgaver	5
6.3	Styremøter	6
7	Konsernledelsen og organisasjonen	7
8	Risikostyring og intern kontroll	7
9	Styrets godtgjørelse	8
10	Lønn til medarbeidere	8
11	Informasjon og kommunikasjon	9
11.1	Eierkontakt	9
12	Ekstern revisor	9
12.1	Revisors rolle og uavhengighet	9
12.2	Revisors rapportering og arbeid	10

1 Bakgrunn og motivasjon for eierstyring og selskapsledelse i Akershus Energi

De senere år har en rekke hendelser både nasjonalt og internasjonalt bidratt til å rette søkelyset på god "corporate governance" eller god eierstyring og selskapsledelse. Dette har skjerpet behovet for at selskapenes beslutningsprosesser er transparente, at aksjonærene likebehandles (i Akershus Energi konsernet er det i dag andre aksjonærer i Bio Varme Akershus AS (60 % eid av Akershus Energi) og Eidsvoll Fjernvarme AS (51 % eid av Akershus Energi)), og at det bygges tillit mellom eier, styre og daglig leder til at de store verdiene i kraftselskapene forvaltes på best mulig måte.

God eierstyring og selskapsledelse i Akershus Energi skal bidra til varig verdiskaping for eierne, økt tillit til selskapet gjennom en åpen bedriftskultur og et godt omdømme. En løpende og god dialog mellom eier, styre og daglig ledelse er en forutsetning for å få dette til. Redegjørelsen skal bidra til å sikre god dialog, tillit og klargjøre ansvar og roller mellom eiere, styre og selskapets ledelse.

Denne redegjørelsen tar utgangspunkt i ulike lover, forskrifter og retningslinjer som Akershus Energi er underlagt. Videre er redegjørelsen inspirert av *Anbefaling om eierskap, selskapsledelse og kontroll av kommunalt/fylkeskommunalt eide selskaper og foretak* utarbeidet av KS Eierforum og *Norsk anbefaling: Eierstyring og selskapsledelse* utarbeidet av Norsk Utvalg for Eierstyring og Selskapsledelse.

Selskapets kunder, leverandører, långivere og samarbeidspartnere er vesentlige for selskapets virksomhet, og Akershus Energi ønsker et seriøst forretningsmessig forhold til alle sine interessenter. Det betyr at selskapet vil arbeide i tråd med de krav som gjelder for børsnoterte selskaper og internasjonale regnskapsstandarder når det gjelder informasjon og kommunikasjon til tredjepart. Kontinuerlig forbedring av interne rutiner i selskapet skal stadig bedre samspillet, vilkår og betingelser mot disse aktørene.

Prinsippene for eierstyring og selskapsledelse anbefales vedtatt av styret, og godkjent av eierne ved selskapets generalforsamling, dvs. fylkesutvalget med etterfølgende fullmektigmøte. Prinsippene anbefales å gjelde for Akershus Energi AS, samt alle hel- og majoritetside datterselskaper. Det vil redegjøres for eierstyring og selskapsledelse i Akershus Energis årsrapport, og eventuelle avvik fra nevnte anbefalinger vil begrunnes i årsrapporten.

Selskapets visjon og strategi, verdigrunnlag og etiske retningslinjer er utarbeidet i separate notater, og det vises til dem for nærmere omtale.

2 Virksomhetens formål og vedtekter

Akershus Energi er et konsern som sammen med sine datterselskaper driver kraftproduksjon, krafthandel og varmeproduksjon basert på bioenergi. Eieren Akershus fylkeskommune har i siste Eiermelding lagt til grunn at selskapet har et samfunnsansvar utover det kun forretningsmessige. Det innebærer at selskapet skal bidra til en bæredyktig utvikling av regionen, bl.a. gjennom en satsing på bioenergi og fjernvarme. Gjennom dette, og annet arbeid med fornybar energi, så bidrar Akershus Energi til å redusere utslippene av klimagasser i regionen.

Selskapets formål fastsettes i vedtektene, og § 3 anbefales revidert iht. tidligere styre og eierbehandlete strategivalg, slik at hovedpunktene blir:

Selskapets formål:

- Å bidra til å redusere utslippene av klimagasser i regionen gjennom sin forretningsvirksomhet.
- Utbygging og produksjon av vannkraft, bioenergi/fjernvarme og annen fornybar energi, og bidra til forskning og utvikling på disse områdene. Det er et viktig mål for selskapet at både produksjon og forbruk skjer på en måte som belaster miljøet minst mulig.
- Omsetning av energi, herunder også gjennom finansielle kontraktstyper.
- Rådgivning, konsulentvirksomhet og tjenesteyting som har tilknytning til de nevnte formål.

Virksomheten kan også drives i samarbeid med, eller ved deltakelse eller eierskap, i andre foretak med tilsvarende eller lignende formål.

Selskapets vedtekter vil være gjenstand for jevnlig revisjon for sikre at selskapets forretningsdrift er i overensstemmelse med vedtektene.

3 Selskapskapital og utbytte

Egenkapitalen i selskapet skal på lang sikt være tilpasset selskapets mål, strategi og risikoprofil. I tråd med bestemmelsene om krav til egenkapital i aksjeselskapsloven, skal styret sørge for at selskapet har en egenkapital som er forsvarlig ut fra risikoen ved, og omfanget av, virksomheten i selskapet.

Akershus Energi skal ha tilstrekkelig egenkapital til å videreutvikle selskapet og utnytte gode investeringsmuligheter. Valg av kapitalstruktur og utbytte skal vurderes i sammenheng slik at selskapets muligheter til verdiskaping sikres. Utbyttet som utdeles må være forenlig med forsiktig og god forretningskikk.

Det legges til grunn at eier ikke kan tilføre selskapet mer egenkapital ved behov, slik at selskapets egenkapital også må dekke dette.

Styret forutsetter at disse problemstillingene sammen med utbyttensnivået drøftes nærmere med eier i eiermøter (se pkt . 11).

4 Aksjetransaksjoner

Ved aksjetransaksjoner mellom selskaper i samme konsern der det er minoritetsaksjonærer, skal styret sørge for at det foreligger en verdivurdering fra en uavhengig tredjepart. I dag gjelder dette selskapet Biol Varme Akershus AS (60 % eid av Akershus Energi AS, og 40 % eid av Bio Varme AS), og Eidsvoll Fjernvarme AS (51 % eid av Akershus Energi AS, og 49 % av tre andre aksjonærer).

5 Generalforsamling

Generalforsamlingen er selskapets øverste organ og skal behandle og avgjøre:

1. Fastsettelse av resultatregnskapet og balansen, herunder anvendelse av årsoverskudd eller dekning av underskudd
2. Fastsettelse av konsernresultatregnskap og konsernbalanse
3. Valg av styrets medlemmer
4. Ved ledighet valg av revisor
5. Fastsettelse av godtgjørelse til styremedlemmer og godkjenning av godtgjørelse til revisor
6. Andre saker som etter lov eller vedtekter hører under generalforsamlingen

I tillegg skal generalforsamlingen avgi uttalelse før styret fatter endelig vedtak i følgende saker:

- Investeringer av betydelig omfang i forhold til selskapets ressurser
- Rasjonalisering eller omlegging av driften som vil medføre større endring eller omdisponering av arbeidsstyrken

Fylkesutvalget er reell generalforsamling, og etterfølgende fullmektigmøte er formell generalforsamling.

Generalforsamling skal gjennomføres etter norsk lov. Dette innebærer varsling og utsendelse av saksdokumenter via brev 14 dager før generalforsamlingen, som gjennomføres en gang per år innen utgangen av juni. Styreleder og daglig leder skal være tilstede under generalforsamlingen. Resten av styret kan være til stede. Revisor skal møte i generalforsamlingen når de saker som skal behandles er av en slik art at dette må anses som nødvendig. Protokoll fra generalforsamling gjøres tilgjengelig på selskapets hjemmesider.

6 Styringsmodell for konsernet

6.1 Styrets sammensetning

Styret i Akershus Energi AS består av 8 medlemmer med personlige varamedlemmer valgt av generalforsamlingen, og 3 medlemmer med 3 numeriske varamedlemmer valgt av de ansatte. Valgperioden for styrets medlemmer er 2 år, og løpetiden for om lag halvparten av styremedlemmene skal løpe ut hvert år. Administrerende direktør skal ikke være medlem i styret, men har rett til å delta i styrets møter. Andre deler av den sentrale ledelsen deltar ved behov. Det skal tilstrebtes lik kjønnsrepresentasjon i styret i Akershus Energi AS.

Styret skal opptre samlet i kollegial ånd, men skal samtidig representere et mangfold, slik at det er godt skikket til å ivareta sine oppgaver og ansvar. Styrerepresentantene, bortsett fra ansattes representanter, skal ikke yte andre tjenester eller ha annen tilknytning til selskapet.

Iht. KS Eierforums anbefaling legges til grunn at styret i morselskapet ikke bør sitte i styret til datterselskap. Det anbefales tilsvarende styringsmodell for tilknyttede selskap.

Sammensetningen av styret og informasjon om styremedlemmene fremkommer i årsrapport og på selskapets hjemmeside.

6.2 Styrets ansvar og oppgaver

Styreinstruks for Akershus Energi AS har til formål å gi nærmere regler om styrets arbeid, saksbehandling m.v. Dokumentet overleveres til alle styremedlemmer, som skal sette seg inn i disse.

Etter aksjeloven har styret det overordnede ansvaret for forvaltning av selskapet og for å føre tilsyn med den daglige ledelsen og selskapets virksomhet.

Styreleder skal sikre at styret fungerer godt, effektivt og oppfyller sine forpliktelser. I tillegg har styreleder oppgaver tilknyttet generalforsamlingen. Saker til styret forberedes av daglig leder i samråd med styrets leder, som også leder styremøtene.

Styrets medlemmer skal utføre sine styreverv lojalt ut fra selskapets interesser og sørge for en forsvarlig organisering av virksomheten. Styret har alle rettigheter og plikter som følger av den til enhver tid gjeldende aksjelovgivning, selskapets vedtekter og aksjonæravtalen.

Styret iverksetter de undersøkelser de finner nødvendig for å kunne utføre sine oppgaver. Styret skal iverksette slike undersøkelser dersom dette kreves av ett eller flere av styremedlemmene.

Til styrets oppgaver hører:

- a) Behandle saker som er pålagt i lov, vedtekter, denne instruks og generalforsamlingens vedtak.
- b) Fastlegge selskapets strategi og overordnede målsettinger, inkludert vedtakelse av planer og budsjetter.
- c) Føre tilsyn og kontroll med den daglige ledelse og selskapets virksomhet for øvrig.
- d) Behandle saker som etter selskapets forhold er av uvanlig art eller stor betydning.
- e) Behandle saker som ligger utenfor de generelle fullmaktene daglig leder har, slik som større investeringer, opptak av lån, salg og kjøp av eiendommer o.l.
- f) Forsvarlig organisering av selskapets virksomhet.
- g) Påse at selskapets virksomhet, regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for forsvarlig kontroll og skjer i samsvar med den til enhver tid gjeldende lovgivning.
- h) Ansette og avskjedige daglig leder. Styret kan fastsette instruks for daglig leder.
- i) Styret plikter å iverksette nødvendige undersøkelser for å kunne utføre sine arbeidsoppgaver på en forsvarlig måte.

Styret skal gi nødvendige retningslinjer til selskapets ledelse samt påse at virksomheten drives i samsvar med formål, vedtekter, verdigrunnlag, etiske retningslinjer og andre forretningsprinsipper.

Basert på disse prinsipper skal styret utarbeide en årlig plan for arbeidet med særlig vekt på mål, strategi og gjennomføring. Ved utarbeidelse av ny arbeidsplan evaluerer styret samtidig sitt arbeid i det foregående året i forhold til fjorårets plan. Egenevalueringen bør inneholde en vurdering av valg av styret, oppgaver, planlegging, styrepapirer, vedtak, kommunikasjon, styreleder, møter, forhold til daglig leder samt en evaluering av alle styremedlemmers innsats.

6.3 Styremøter

Styret velger selv sin leder og nestleder når disse ikke er valgt av generalforsamling. Valget finner sted på første styremøte etter ordinær generalforsamling.

Styrets leder kaller inn til styremøte så ofte denne finner det nødvendig, eller når administrerende direktør eller noen av styrets medlemmer forlanger det. Innkalling med saksliste sendes ut så vidt mulig med 7 dagers varsel. Møtet ledes av styrets leder, og i dennes forfall av nestleder. Har begge forfall, velger styret sin møteleder. Står stemmetallet likt, avgjøres valget ved loddtrekning. Styrets leder skal sørge for at styremedlemmene så vidt mulig kan delta i en samlet behandling av saker som behandles uten møte.

Styret er beslutningsdyktig når minst halvdel av styrets medlemmer er til stede. Hvert styremedlem har én stemme.

Med mindre annet er bestemt i vedtektene, avgjøres sakene med simpelt flertall blant de møtende, men de som stemmer for en beslutning, må alltid utgjøre mer enn en tredjedel av samtlige styremedlemmer. Ved stemmelikhet gjør møtelederens stemme utslaget.

Over styrets forhandlinger føres protokoll med opplysninger om tid og sted for møtet, hvem som deltar og om de saker som behandles. Ved vedtak innføres stemmetall i hver enkelt sak. Dissenser kan kreves innført i protokollen.

7 Konsernledelsen og organisasjonen

Daglig leder forestår den daglige ledelse av selskapets virksomhet og skal følge de retningslinjer og pålegg styret har gitt. Daglig leder skal sørge for at selskapets regnskap er i samsvar med lov og forskrifter, og at formuesforvaltningen er ordnet på en betryggende måte. Det kan utarbeides en egen instruks for daglig leder.

Daglig leder skal rapportere til styret når de ønsker dette, samt være ansvarlig for forberedelse til styremøter.

Konsernledelsen skal støtte daglig leder i hans/hennes arbeid. Konsernledelsen i Akershus Energi har ansvar for områdene økonomi, personal, handel og risiko, informasjon, IKT, forretningsutvikling, bioenergi/fjernvarme og vannkraftsproduksjon. Medlemmene i konsernledelsen skal ha god kompetanse innen sine fagområder. Konsernledermøter avholdes normalt to ganger pr. måned.

Styret gjennomfører en årlig evaluering av konsernsjef/daglig leder.

8 Risikostyring og intern kontroll

Det er styrets ansvar å påse at selskapet har god intern kontroll og hensiktsmessige systemer for risikostyring av konsernets virksomhet.

Akershus Energi har etablert interne systemer og rutiner som sikrer en forsvarlig håndtering av selskapenes disposisjoner, herunder en finansstrategi og en risikostrategi for krafthandel som bidrar til å sikre omsetning av egen kraftproduksjon innenfor valgt risikoprofil.

Konsernets og forretningsområdenes risiko skal rapporteres til styret.

Det er etablert en Total Risk Manager funksjon i konsernet foretar en uavhengig rapportering av konsernets samlede risiko.

Risikostyring og kvalitetskontroll redegjøres i selskapets årsrapport og skal gjennomføres kontinuerlig. Eksternt eller innleid personell benyttes ved behov.

Det skal etableres en rutine for styrets jevnlige gjennomgang av selskapets viktigste forretningsområder med vekt på risiko, kvalitet og intern kontroll. Beslutninger om vesentlige endringer i selskapets strategi eller i driften, skal fattes innenfor et samlet, omforent risikobilde.

Selskapets revisor har påpekt muligheten for at styret nedsetter et revisjonsutvalg. En slik styrekomité vil være et saksforberedende organ med delegerede oppgaver. Dette frigjør ikke styret som helhet for ansvar. Bruken av styrekomitéer kan gjøre saksforberedelsene bedre, men har den ulempen at deler av styret vil være mindre innsatt i sakene enn den delen av styret som sitter i de ulike komitéene. Styret vil vurdere bruk av revisjonsutvalg på et senere tidspunkt.

9 Styrets godtgjørelse

Iht. generalforsamlingens vedtak pr. 10.04.08 gjelder følgende:

- Styrets medlemmer i Akershus Energi AS honoreres likt, med unntak av styrets leder og nestleder.
 - Møtende varamedlemmer honoreres pr. møte.
 - Utover dette er det ingen øvrige refusjoner eller kostnadsgodtgjørelser.
 - Andre styreverv innen Akershus Energi konsernet er ulønnede, dvs. i heleide eller majoritetseide datterselskaper.
- Godtgjørelse til styret opplyses i årsrapport. Det tegnes en særskilt styreforsikring som gjelder styrets økonomiske ansvar.

10 Lønn til medarbeidere

Lønnssystemet skal bidra til å tiltrekke, beholde og utvikle den kompetansen som selskapet trenger. Lønnssystemet består av to hovedelementer, en stillingsvurdering som angir stillingens ansvar, kompleksitet og kompetansekrav, samt en prestasjonsvurdering. Selskapets konsernledelse og daglige ledere har ingen bonusordninger.

11 Informasjon og kommunikasjon

Styret skal fastsette retningslinjer for selskapets rapportering av finansiell og annen informasjon basert på åpenhet om selskapets virksomhet. Den finansielle rapportering skal skje i henhold til norsk lov.

Akershus Energi legger opp til en åpen og ærlig kommunikasjon med alle sine interessenter. Selskapets eier, långivere og finansmarkedet for øvrig skal gis tilstrekkelig informasjon til å kunne vurdere verdier og risiko i selskapet. Kommunikasjon med offentligheten vil hovedsakelig foregå gjennom selskapets hjemmeside. Dette kan være årsrapporter, presentasjoner med mer.

Datterselskapene skal gjennomføre rapportering til styre slik at styret har mulighet til oversikt, kontroll og styring. Det skal i tillegg utarbeides en samlet rapport pr. forretningsområde, som f.eks. fjernvarme.

11.1 Eierkontakt

Det skal være løpende og god kommunikasjon mellom styret og daglig leder. Generalforsamlingen er den øverste myndighet i selskapet og den formelle arena for kontakt og dialog mellom selskap og eier.

I tillegg skal det gjennomføres jevnlige eiermøter mellom styret, selskapet og eier for å sikre at eier er godt informert om virksomhetens utvikling gjennom året. Det anbefales minst halvårsmessige eiermøter. På disse eiermøtene vil det redegjøres for selskapets resultater, nåværende virksomhet og planer. Styret ved styreleder tar initiativ til eiermøtene.

Styrets årlige strategivisjoner skal legges frem for generalforsamlingen. Eiermelding legges fram hvert annet år.

12 Ekstern revisor

12.1 Revisors rolle og uavhengighet

Revisor velges av generalforsamlingen, og tjenesten skal på anbud hvert femte år. Formålet med revisor er blant annet å revidere styret og ledelsens forvaltning av selskapet. Det er således avgjørende at revisor er uavhengig i forhold til selskapet, og ikke leverer andre tjenester til selskapet. Revisor skal årlig gi styret en

skriftlig bekreftelse på at revisor oppfyller fastsatte uavhengighets- og objektivitetskrav.

12.2 Revisors rapportering og arbeid

Revisor fremlegger for styret direkte i styremøtet hovedtrekkene i den gjennomførte revisjon for årsregnskapet. Revisor bør delta i styremøter som behandler årsregnskapet. I møtene bør revisor gjennomgå eventuelle vesentlige endringer i selskapets regnskapsprinsipper, vurdering av vesentlige regnskapsestimer og alle vesentlige forhold hvor det har vært uenighet mellom revisor og administrasjonen.

Revisor bør minst en gang i året gjennomgå med styret selskapets interne kontroll, herunder identifiserte svakheter og forslag til forbedringer.

I ordinær generalforsamling møter revisor, og av årsrapporten framgår revisors godtgjørelse fordelt på revisjon og andre tjenester.